

SŁUPSK NA WEEKEND

Slupsk in one weekend
Stolp am Wochenende

PL EN DE

Witamy w Słupsku

Welcome to Słupsk

Willkommen in Stolp

To tu mieści się jeden z najpiękniejszych ratuszy miejskich w Polsce i największy zbiór dzieł plastycznych Witkacego. To tu stworzono słynne na cały świat „Słupskie Karczmy” i otwarto pierwszą pizzerię w Polsce. Słupsk, podobnie jak Piza, ma swoją krzywą wieżę, a także nowoczesne murale, które ilustrują jego historię. Ze względu na swój urok i architekturę miasto zwane jest Małym Paryżem. Przez jego centrum przepływa wyjątkowa rzeka Słupia, a na plantach rozbrzmiewają latem dźwięki muzyki. Witamy w wyjątkowym mieście!

Słupsk is home to one of the most notable town halls in Poland. The city also houses the largest collection of art by Stanisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy). Modern murals in the centre illustrate the history of the city. As in Pisa, Słupsk has a leaning tower. The world famous Słupskie Karczmy (The Inns of Słupsk) originated here. Because of its beauty and architecture, the city is sometimes referred to as Little Paris. You can listen to live music in the parks in the summertime or rest at the majestic Słupia river which runs through the town. Welcome in an exceptional city!

In Stolp befinden sich eines der schönsten Rathäuser Polens und die größte Sammlung von Witkacy's plastischen Werken. Hier wurden auch die weltbekannten „Karczmy Słupskie“ (Stolper Wirtshäuser) sowie die erste Pizzeria in Polen eröffnet. Stolp hat – wie Pisa – seinen eigenen Schiefen Turm und zudem moderne Wandgemälde, welche die Stadtgeschichte darstellen. Auf Grund ihres Charmes und der interessanten Architektur wird die Stadt auch als „Klein Paris“ bezeichnet. Durch das Stadtzentrum fließt der schöne Fluss Stolpe und im Sommer ertönt in den Grünanlagen Musik. Willkommen in der außergewöhnlichen Stadt!

Finansowane: Urząd Miejski w Słupsku
Financed by the City Council of Słupsk
Von der Stadtverwaltung finanziert

Wydawca/ Editor/Herausgeber:
SOSiR Słupsk.
Design by: „DesignPlus”, Słupsk, 2017 r.

NEOGOTYCKI RATUSZ THE NEO-GOTHIC TOWN HALL DAS NEOGOTISCHE RATHAUS

W Słupsku jest jeden z najpiękniejszych ratuszy miejskich w Polsce. Został zbudowany w 1901 roku i do dziś jest siedzibą lokalnych władz. Jego ściany zdobią unikalne malowidła przedstawiające sceny z historii miasta, okna zaś – witraże. Z wieży widokowej można obejrzeć panoramę miasta, a na pierwszym piętrze ratusza kopię słupskiego legendarnego Niedźwiądka Szczęścia. W samo południe warto posłuchać granego z wieży hejnału Słupsk i Ustki, z którą Słupsk tworzy Dwumiasto.

Slupsk is home to one of the most beautiful town halls in Poland. Built in 1901, it has been the seat of government ever since. The walls of the building are decorated with unique paintings that depict the history of Slupsk. The town hall contains many stained-glass windows, and a panorama of the city can be seen from the observation tower. The town hall also contains a copy of the legendary Bear of Fortune on the first floor. Everyday at noon you can hear the bugle call of Slupsk and its twin-city, Ustka, played from the tower.

In Stolp befindet sich eines der schönsten Rathäuser in Polen. Das im Jahre 1901 gebaute Stolper Rathaus ist bis heute Sitz der Stadtverwaltung. Die Wände sind mit einzigartigen, die Stadtgeschichte darstellenden Gemälden verziert, zudem kann man wunderschöne Glasfenster bewundern. Von dem Aussichtsturm ist es möglich, die Stadt aus der Vogelperspektive zu beobachten und im ersten Stock kann man die Kopie den legendären Glückbärchens besuchen. Um die Mittagszeit ist es sehr empfehlenswert, sich das Turmlied der Doppelstadt (Stolp und Ustka) anzuhören.

ZAMEK KSIĄŻĄT POMORSKICH THE CASTLE OF POMERANIAN DUKES SCHLOSS DER POMMERSCHEN HERZÖGE

Gdyby nie książę Bogusław X, Słupsk nie mógłby pochwalić się Zamkiem Książąt Pomorskich. Pierwotnie gotycki, potem przebudowany na renesansowy budynek kryje we wnętrzach nie tylko historię miasta, ale także dzieła Stanisława Ignacego Witkiewicza. Obok zamku znajduje się najstarszy zachowany obiekt przemysłowy w Polsce – młyn zamkowy. Obecnie prezentowane są w nim różnorodne ekspozycje czasowe oraz stała wystawa etnograficzna obrazująca kulturę ludową Pomorza Środkowego.

Were it not for Prince Bogusław X, the Castle of Pomeranian Dukes in Słupsk wouldn't exist. The building, gothic in its original form, was subsequently rebuilt in the Renaissance style. It contains a history of the town as well as the artworks of Stanisław Ignacy Witkiewicz. Next to the Castle you can find the oldest surviving industrial building in Poland. In addition to the Castle's permanent exhibition, which depicts folk culture of Central Pomerania, visitors can view various temporary exhibitions.

Ohne Herzog Boguslaw könnte Stolp nicht mit dem Schloss der Pommerschen Herzöge prahlen. Das ursprünglich im Gotik- und später Renaissance-Stil gestaltete Gebäude versteckt in seinen Räumen nicht nur die Stadtgeschichte, sondern auch die Werke von Stanislaw Ignacy Witkiewicz. In der Nähe des Schlosses befindet sich das älteste Industriebäude in Polen – die Schlossmühle. Zurzeit wird hier die ethnographische Dauerausstellung gezeigt, welche die Volkskultur Mittelpommerns darstellt.

STANISŁAW IGNACY WITKIEWICZ (WITKACY)

Choć Witkacy nigdy nie był w Słupsku, to właśnie tutaj mieści się największa na świecie kolekcja jego dzieł plastycznych. Ten wyjątkowy malarz, fotograf, filozof, pisarz i dramaturg słynął ze swojej ekscentryczności i tworzenia dzieł pod wpływem różnych substancji. Wbrew wielu plotkom, nie zawsze były to jednak narkotyki, ale po prostu... duża ilość kawy. W muzeum Pomorza Środkowego zgromadzono ponad 260 jego prac, a na ulicach miasta wielkoformatowe reprodukcje obrazów ozdabiają ściany kilku budynków.

In Słupsk you will find the largest collection of art by Stanisław Ignacy Witkiewicz. This notable painter, photographer, philosopher, writer and dramatist was famous for his eccentricity and also for his habit of working under the influence of various substances (sometimes, instead of taking drugs, he simply drank copious amounts of coffee). Over 260 works are in the collection of the Museum of Central Pomerania. Some city buildings are decorated with large format reproductions of Witkacy's paintings.

Obwohl Witkacy nie in Stolp war, befindet sich hier die weltgrößte Sammlung seiner plastischen Werke. Dieser außergewöhnliche Maler, Photograph, Philosoph, Schriftsteller und Dramaturg war bekannt für seine Exzentrik und auch dafür, dass er seine Werke unter dem Einfluss von verschiedenen Substanzen erschaffen hat. Trotz Gerüchten nahm er aber nicht immer Drogen, sondern... hat unglaubliche Mengen Kaffee getrunken. Im Museum Mittelpommerns wurden über 260 Werke von Witkacy gesammelt. Außerdem sind manche Gebäude in der Stadt mit großformatigen Reproduktionen seiner Gebilde geschmückt.

**SPICHLERZ RICHTERA
RICHTER GRANARY
DER RICHTER-SPEICHER**

Spichlerz Richtera to urokliwy XVIII-wieczny budynek wzniesiony z muru pruskiego, który współcześnie służy ze znajdującej się w nim klimatycznej herbaciarni, oferującej ponad 300 gatunków herbat z całego świata. Budynek został pierwotnie zbudowany w zupełnie innej części miasta i pełnił wówczas rolę magazynu. Pod koniec ubiegłego wieku był stopniowo przenoszony w okolice Bramy Młyńskiej i Zamku Książąt Pomorskich, wpisując się doskonale w atmosferę tych miejsc.

Richter's Granary is a charming half-timbered building from the 18th century that currently houses a tea shop, which provides a selection of over 300 teas from around the world. Originally, the building was used as a storehouse and was located in a different part of the town. At the end of the last century, it was relocated near the Młyńska Gate and the Pomeranian Dukes Castle, where it helps create a wonderful atmosphere.

Der Richter-Speicher ist ein zauberhaftes Fachwerkgebäude aus dem XVIII. Jahrhundert, in dem sich zurzeit ein Teehaus befindet. Man kann dort über 300 Teearten aus ganzer Welt probieren. Der Speicher wurde ursprünglich in einem ganz anderen Stadtteil gebaut und hat als Getreidelager fungiert. Jedoch wurde das Gebäude am Ende des vorigen Jahrhunderts allmählich in die Umgebung des Mühlentors und des Schlosses der Pommerschen Herzöge abgetragen, wo es sich ideal der Atmosphäre des Ortes anpasst.

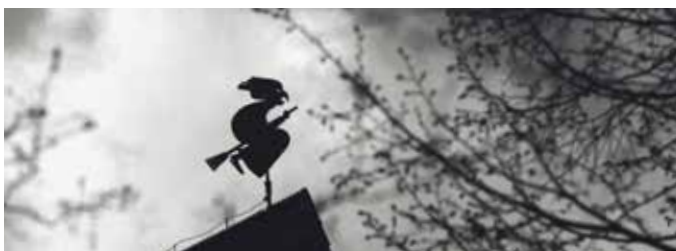

BASZTA CZAROWNIC THE WITCHES' TOWER DIE HEXENBASTEI

Znajdująca się przy ulicy Francesco Nullo Baszta Czarownic od XVII wieku służyła jako więzienie dla kobiet. Swoją ponurą sławę zawdzięcza przede wszystkim temu, iż więziono w niej 18 kobiet oskarżonych o uprawianie magii, z których część spłonęła na stosie. Najstynniejszą z nich jest zielarka Trina Papisten, znana jako ostatnia słupska czarownica. Zanim została spalona na stosie w 1701 roku, była poddana okrutnym torturom. W 2016 Słupsk jako pierwsze miasto w Polsce upamiętnił swoją czarownicę, nazywając jej imieniem jedno z miejskich rond.

The tower located at Francesco Nullo street served as a women's prison from the 17th century. The story of 18 women imprisoned here brought the prison considerable notoriety in Poland. The women were accused of magic and some of them were burned at the stake. The herbalist Trina Papisten, also known as The Last Witch in Słupsk, was the most famous of them. Before being burnt alive in 1701, she was cruelly tortured. Słupsk is the first town in Poland to commemorate „the witch”, by naming a street after Trina Papisten in 2016.

Die Hexenbastei, die sich in der Francesco-Nullo-Straße befindet, hat seit dem XVII. Jahrhundert als Gefängnis für Frauen fungiert. Ihren grausamen Ruhm verdankt sie vor allem der Tatsache, dass dort 18 wegen Zauberei angeklagte Frauen gefangen gehalten und manche von ihnen auf dem Scheiterhaufen verbrannt wurden. Die Berühmteste von ihnen war Kräutersammlerin Trina Papisten, die als letzte Hexe in Stolp bekannt ist. Sie wurde grausam gefoltert, bevor sie im Jahre 1701 hingerichtet wurde. Im Jahre 2016 hat Stolp als erste Stadt in Polen seine Hexen unvergesslich gemacht und einen Kreisverkehr in der Stadt nach ihrem Namen benannt.

PIERWSZA POCZTA THE FIRST POST OFFICE DAS ERSTE POSTAMT

Budynek Poczty Głównej przy ulicy Łukasiewicza to kolejny przykład neogotyckiej architektury miasta. Poczta powstała w 1879 roku i działa do dzisiaj jako jedna z 2000 budynków pocztowych, które uruchomił Heinrich von Stephan, rodowity słupszczanin, minister poczty Cesarstwa Niemieckiego, wynalazca i projektant karty pocztowej. W setną rocznicę jego śmierci została odsłonięta tablica pamiątkowa, umieszczona w głównym holu poczty. Warto ją odwiedzić i wystać widokówkę najbliższym.

Another example of neo-Gothic architecture in Słupsk, the Old General Post Office was founded in 1879 on Łukasiewicza street. It functions to this day, and is one of the two thousand post office buildings established by the native inhabitant of Słupsk Heinrich von Stephan, who was also the Minister of Post in the German Empire. Heinrich von Stephan is also known for his invention of the postcard. To celebrate the 100th anniversary of his death, a commemorative plaque was unveiled in the main hall of the post office. If you visit, don't forget to send a postcard back home!

Die Hauptpost ist ein weiteres Beispiel der neogotischen Architektur in Stolp. Das Postamtsgebäude ist im Jahre 1879 entstanden. Es fungiert bis heute als eines der 2000 Postämter, die von dem in Stolp geborenen Generalpostdirektoren des Deutschen Reiches und Erfinder der Postkarte – Heinrich von Stephan – gegründet wurden. Zum hundertsten Jahrestag seines Todes wurde eine Gedenktafel in der Haupthalle des Postamtes enthüllt. Es ist empfehlenswert, das Postamt in der Łukasiewicz-Straße zu besuchen und eine Postkarte an die Familie zu senden.

ZABYTKOWE KOŚCIOŁY I KRZYWA WIEŻA HISTORICAL CHURCHES AND THE LEANING TOWER HISTORISCHE KIRCHEN UND SCHIEFER TURM

Słupsk – podobnie jak Piza – ma swoją krzywą wieżę. Przylega ona do Kościoła Mariackiego i według pomiarów jest o 89 centymetrów odchylona od pionu. Krzywiznę widać najlepiej od ulicy Mikołajskiej, kiedy patrzy się w stronę kościoła, stojąc tuż przy ścianie starej poczty. Warto zwiedzić nie tylko ten kościół, ale także Kościół św. Jacka, Kościół Ewangelicko-Augsburski, w którym nabożeństwa odprawiane są w języku polskim i niemieckim oraz cerkwie. Słupskie świątynie były od wieków świadectwem różnorodności i otwartości miasta, które gościło ludzi różnych wyznań, dając im schronienie.

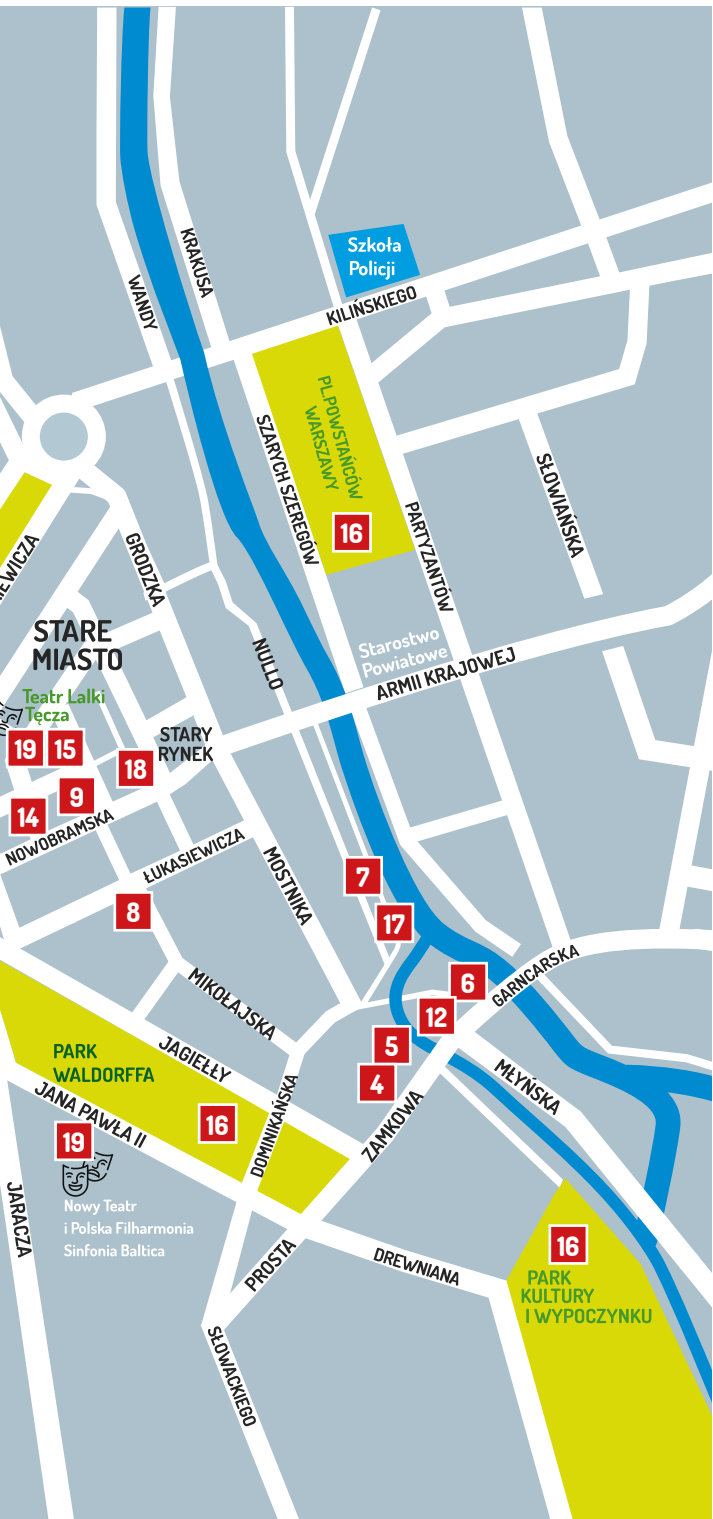
Like Pisa, Słupsk is home to a leaning tower. The tower adjoins St. Mary's Church and leans approximately 89 cm. The shift is most visible while looking towards it from Mikołajska street, next to the wall of the Old General Post Office. One should visit not only the St. Mary's church, but also St. Jacek's church, as well as the Augsburg Lutheran church, where liturgies are celebrated in Polish and in German. Słupsk's orthodox churches are worth a visit as well. The many churches of Słupsk are evidence of the town's diversity and openness: people of different religions have always been able to find shelter here.

Stolp hat – wie Pisa – seinen eigenen Schiefen Turm. Er grenzt an die Marienkirche an und ist um 89 cm aus dem Lot geneigt. Die Krümmung lässt sich am besten erkennen, wenn man in der Mikołajska-Straße neben dem Postamt steht und in Richtung der Marienkirche schaut. Es ist empfehlenswert nicht nur diese Kirche, sondern auch die Johanneskirche, die evangelisch-augsburgische Kirche, in der die Gottesdienste in Polnisch und Deutsch gehalten werden, sowie die Ostkirchen zu besuchen. In Stolp waren Kirchen schon immer ein Zeugnis der Vielfalt und Offenheit der Stadt, die seit den ältesten Zeiten Menschen verschiedener Konfessionen beherbergt und ihnen Zuflucht geboten haben.

NUMERY NA MAPIE ODPOWIADAJĄ NUMEROM STRON Z OPISAMI ZABYTKÓW.
THE NUMBERS ON THE MAP CORRESPOND TO THE PAGE NUMBERS WITH
DESCRIPTIONS OF MONUMENTS
DIE NUMMERN AUF DER KARTE ENTSPRECHEN DEN SEITENNUMMERN MIT
DENKMALBESCHREIBUNGEN.

Szkola
Policji

KILŃSKIEGO

PL. POWSTAŃCÓW
WARSZAWY

16

SZARYCH SZEREGÓW

PARTYZANTÓW

SŁOWIAŃSKA

KRAKUSA

WANDY

GRODZKA

NULLO

Starostwo
Powiatowe

ARMII KRAJOWEJ

STARE
MIASTO

Teatr Lalki
Tęcza

19 15

14 9

NOWOBRAMSKA

STARY
RYNEK

18

ŁUKASIEWICZA

MOSTNIKA

7

17

8

6

12

GARNCARSKA

PARK
WALDORFFA

JAGIEŁŁY

16

5

4

JANA PAWŁA II

19

DOMINIKAŃSKA

ZAMKOWA

MĘYSKA

16

PARK
KULTURY
I WYPOCZYNKU

Nowy Teatr
i Polska Filharmonia
Sinfonia Baltica

PROSTA

DREWNIANA

SĘDWACKIEGO

JARACZA

Wędrowcy, kupcy i rycerze zmierzający przed laty do Słupska musieli pokłonić się trzem bramom. Od czasów średniowiecza razem z murami obronnymi chroniły one słupszczan. Do dzisiaj przetrwały dwie z bram: Młyńska i Nowa. W Bramie Nowej – dziś goszczącej galerię sztuki – niegdyś znajdowało się m.in. muzeum i więzienie. Brama Młyńska, zniszczona przez Armię Czerwoną i odbudowana w 1960 roku, została zaadaptowana na pracownię konserwatorską Muzeum Pomorza Środkowego.

Wanderers, traders and knights crossing Słupsk in the Middle Ages had to bow down before three gates. The gates and the defensive walls protected people in Słupsk since the Middle Ages, and two of them - Młyńska and Nowa — have survived. In the past Nowa was used as a museum and a prison. The gate Młyńska was destroyed by the Red Army, but, since its renovation in 1960, it has been maintained by the Conservation Group of the Museum of Central Pomerania.

Wanderer, Kaufleute und Ritter, die vor Jahren auf Stolp zugegangen sind, mussten drei Tore passieren. Seit dem Mittelalter haben die Tore zusammen mit den Stadtmauern die Stadteinwohner geschützt. Bis heute haben nur zwei überdauert: das Mühlentor und das Neue Tor. Im Neuen Tor, wo sich zurzeit eine Kunstgalerie befindet, befanden sich früher u. a. ein Museum und ein Gefängnis. Das von der Roten Armee zerstörte und im Jahre 1960 wiederaufgebaute Mühlentor wurde in den konservatorischen Arbeitsraum des Mittelpommerschen Museums umwandelt.

BRAMY SŁUPSKIE THE GATES OF SŁUPSK DIE STADTTORE

**NAJSTARSZA PIZZERIA W POLSCE
THE OLDEST PIZZERIA IN POLAND
DIE ÄLTESTE PIZZERIA IN POLEN**

Tu niepotrzebne są kuchenne rewolucje, choć wystrój lokalu i jego menu nie zmieniły się od ponad czterdziestu lat. W 1975 r. powstała w Słupsku pierwsza pizzeria w Polsce, a stworzył ją Tadeusz Szofdra – twórca najstynniejszej w Polsce Ludowej sieci restauracji pod nazwą "Karczma Słupska". Restaurator zainspirowany wyjazdem do Włoch, zlecił budowę pieca do pizzy. Receptura ciasta do dziś jest pilnie strzeżonym sekretem, a kolejne pokolenia słupszczan uwielbiają ten niepowtarzalny smak, który przenosi ich do czasów dzieciństwa.

The interior design and menu of this place have remained unchanged since 1975, when the first pizzeria in Poland was founded by Tadeusz Szofdra who also established a chain of the world famous Słupskie Karczmy (The Inns of Słupsk). Inspired by his visit to Italy, Szofdra ordered a pizza oven upon his return to Poland. The recipe for the dough is a closely guarded secret, and the flavor, enjoyed by generations of Słupsk residents, brings them back to childhood.

Obwohl sich die Einrichtung und die Speisekarte in dieser Pizzeria seit mehr als 40 Jahren nicht geändert haben, sind Veränderungen hier überhaupt nicht notwendig. Im Jahre 1975 ist in Stolp die erste Pizzeria Polens entstanden. Der Initiator dieser Idee war Tadeusz Szofdra – der Begründer der weltbekannten Restaurantkette „Karczma Słupska“ (Stolper Wirthäuser). Der durch eine Italienreise inspirierte Gastronom hat die Herstellung des Pizzofens beauftragt. Seine Pizza-Rezeptur ist bis heute ein streng bewachtes Geheimnis und ganze Generationen von Einwohnern lieben den Geschmack, der alle in die Kindheit zurückversetzt.

Słupski tramwaj jest jednym z symboli dawnego Słupska. Pojazdy te pojawiły się w mieście w 1910 roku i jeździły po nim niemal 50 lat, kursując na dwóch liniach - czerwonej i zielonej, poruszając się ze średnią prędkością 20 km/h. Po tamtych wydarzeniach pozostało już tylko wspomnienie, gdyż w 1959 roku ówczesne władze podjęły decyzję o likwidacji tego środka lokomocji w mieście. Dzisiaj odrestaurowany tramwaj stoi przy ulicy Nowobramskiej, na trasie jednej z dawnych linii.

The tram is one of the symbols of Słupsk. The tram first opened in 1910 and thrived for about 50 years, running on two lines (red and green), at an average speed of 20 km/h. Today only a memory of it remains, since the tram was closed by the authorities in 1959. A renovated tram can be seen along the former tram line at Nowobramska street.

Die stolper Straßenbahn ist eines der Symbole des alten Stolp. Die Fahrzeuge fahren seit 1910 auf zwei Linien (einer roten und einer grünen) 50 Jahre lang durch die Stadt und haben sich mit einer durchschnittlichen Geschwindigkeit von 20 km/h bewegt. Daran ist nur eine Erinnerung geblieben – im Jahre 1959 entschieden die Stadtbehörden, die Straßenbahnen aufzulösen. In der Nowobramska-Straße, wo einst eine Straßenbahnstrecke verlief, befindet sich heute eine renovierte Straßenbahn.

SŁUPSKI TRAMWAJ **THE TRAM OF SLUPSK** **STOLPER STRASSENBAHN**

GALERIA MURALI MURAL GALLERY WANDBILDGALERIE

Ścienne obrazy, podobnie jak w latach 70. ubiegłego wieku, rozstawiają dziś Słupsk w całej Polsce. W 2016 roku, na kilku budynkach w centrum pojawiły się nowe murale, będące ilustrowaną opowieścią o mieście. Natychmiast stały się jedną z największych tutejszych atrakcji. Umiejscowione m.in. na ulicy Bema, Nowobramskiej i Starzyńskiego przedstawiają często postaci związane z historią miasta. Są wśród nich Heinrich von Stephan, któremu przypisuje się wymyślenie pocztówki, wybitny krytyk muzyczny Jerzy Waldorff, współtwórca Festiwalu Pianistyki Polskiej oraz urodzony w Słupsku niemiecki artysta Otto Freundlich, którego prace wystawiane są w najważniejszych galeriach na całym świecie, m.in. w Centrum Pompidou w Paryżu.

As they did in the 70s, today murals promote Słupsk across Poland. New murals in the centre of the town illustrate the history of Słupsk, and have quickly become one of the most interesting local attractions. Murals located at Bema, Nowobramska and Starzyńskiego streets often show people associated with Słupsk: e.g., Heinrich von Stephan, an inventor of the postcard; Jerzy Waldorff, an outstanding music critic and co-creator of the Polish Piano Festival; and Otto Freundlich, a German artist born in Słupsk whose artworks are exhibited in some of the most important galleries around the world, including the Centre Pompidou in Paris.

Wie in den 70er Jahren macht Wandmalerei Stolp auch heute noch berühmt in ganz Polen. Neue Wandgemälde, die im Jahre 2016 auf einigen Gebäuden aufgetaucht sind, stellen die Stadtgeschichte dar und wurden sofort zu einer der Hauptattraktionen. Die Wandgemälde in der Bem-, Nowobramska- und Starzyński-Straße zeigen häufig mit der Stadtgeschichte verbundene Personen. Unter ihnen sind Heinrich von Stephan, der Erfinder der Postkarte; der hervorragende Musikkritiker und Mitbegründer des Festivals der Polnischen Klavierkunst Georg Waldorff; sowie Otto Freundlich – einen in Stolp geborenen weltbekannten Künstler, dessen Werke in den wichtigsten Kunstgalerien weltweit (u. A. im Centre Pompidou) ausgestellt sind.

MAŁY PARYŻ
LITTLE PARIS
KLEIN PARIS

Słupsk ze względu na swoje piękne parki i architekturę zwany jest „Małym Paryżem”. Choć nasze planty nie mają rozmiarów Pól Elizejskich, to przyciągają piękną, zadbaną zielenią i są miejscem muzycznych spotkań w niezapomnianej scenarii. Na skwerze Pierwszych Słupszczyzan pośród kwitnących klombów można zobaczyć rzeźbę pn. „Upokorzony” autorstwa wybitnego niemieckiego artysty Fritza Klimscha. Pomysłodawcą zielonych terenów w Słupsku był księgarz Karl Schrader. Dziś doskonale wpisują się one w strategię zielonego miasta, która jest realizowana od 2015 r.

Because of its beautiful parks and architecture, Słupsk has been called Little Paris. Although smaller than the Champs Elysees, our plants attracts many visitors, and provides the location for many musical events. Among thriving flowerbeds in the Square of the First People in Słupsk, you can also find the sculpture Humiliated by Fritz Klimsch, who was an outstanding German artist. The green spaces in Słupsk were established by the bookseller Karl Schrader, and today reflect the strategy of green city, which has been in effect since 2015.

Stolp wird wegen seinen schönen Parks und interessanten Architektur als „Klein Paris“ bezeichnet. Obwohl die Grünanlagen nicht so ausgedehnt sind wie die Champs-Élysées, ziehen sie alle mit ihrem schönen, gepflegten Grün an. Im Sommer sind sie ein Ort für musikalische Begegnungen in einer unvergesslichen Szenerie. Inmitten von Blumenbeeten auf dem Platz der ersten Bürger von Stolp kann man das Denkmal „Der Gebeugte“ vom hervorragenden deutschen Künstler Fritz Klimsch sehen. Der Urheber der grünen Gebiete in Stolp war der Buchhändler Karl Schrader. Die Grünanlagen passen ausgezeichnet zur Strategie der grünen Stadt, welche seit 2015 in Stolp realisiert wird.

**RZEKA SŁUPIA
THE RIVER SŁUPIA
DER FLUSS STOLPE**

Słupia to wyjątkowa rzeka łososiowa, która w swym górnym biegu ma charakter górski. W Ogólnopolskim Konkursie na Rzekę Roku dwukrotnie była finalistką. Niezmiennie ściągają nad swoje brzegi wędkarzy, przyjeżdżających tu łowić troć wędrowną oraz kajakarzy, którzy spływają Słupią do Ustki, gdzie rzeka wpada do wód Bałtyku. Będąc nad Słupią nie sposób ominąć zielone bulwary. To tu w lecie tłumy ściągają na Jarmark Gryfitów i ciekawe imprezy plenerowe.

The beautiful River Slupia was a two time finalist in the Polish Competition for the River of the Year. It attracts fishermen, who come here to catch brown trout, and those who canoe along the river up to the Baltic sea in Ustka. When visiting Slupsk, do not miss the Green Boulevards and the Griffin Fair, which attract large summer crowds each year.

Dieser außergewöhnliche Lachsfluss war Finalist im gesamt-polnischen Wettbewerb zum Fluss des Jahres. Stolpe zieht viele Menschen an: Angler, die hier Seeforellen fischen und auch Kanuten, die über den Fluss bis zur Ostsee in Ustka fahren. Bei einem Besuch von Stolp, sollte man die grünen Boulevards am Fluss unbedingt besuchen. Im Sommer finden hier viele Freilichtveranstaltungen statt, u. a. der Greifen-Jahrmarkt.

KULINARNE TRADYCJE CULINARY TRADITIONS KULINARISCHE TRADITIONEN

Słynne „Karczmy Słupskie” rozstawiły niegdyś miasto na całą Europę. Otwierano je w Warszawie, Poznaniu, Rzeszowie i Katowicach, w Budapeszcie i Lipsku, a nawet w Chicago. To także w Słupsku, tuż po wojnie, przy dworcu swoją kawiarnię o nazwie „Pionierka” prowadziła Halina Ikonowicz – babka słynnej restauratorki Magdy Gessler. Nic więc dziwnego, że mając tak bogate kulinarne tradycje współczesny Słupsk tworzy apetyczny klimat – w centrum miasta znaleźć można kilkanaście kawiarni, pubów i restauracji. Życzymy smacznego!

Karczmy Słupskie (the Inns of Słupsk) made the city famous across Europe. The Inns of Słupsk opened in Warsaw, Poznan, Rzeszow, Katowice, Budapest, Leipzig and even in Chicago. Halina Ikonowicz (the grandmother of the famous Polish restaurateur Magda Gessler) ran a café next to the train station after the World War II. Given its rich culinary traditions, it should come as no surprise that Słupsk is home to an array of cafes, pubs and restaurants in the centre of the town. Bon appetite!

Die berühmten „Karczmy Słupskie“ (Stolper Wirthäuser) haben Stolp in ganz Europa bekannt gemacht und wurden in vielen Städten, wie Warschau, Poznań, Rzeszów, Katowice, Budapest, Leipzig und sogar Chicago eröffnet. Die Großmutter der bekannten polnischen Wirtin Magda Gessler, Halina Ikonowicz, führte nach dem Krieg in der Nähe vom Bahnhof ihr Café „Pionierka“. Bei einer solch kulinarischen Tradition wundert es nicht, dass in Stolp heutzutage ein appetitliches Klima herrscht. Im Stadtzentrum befinden sich mehrere Cafés, Pubs und Restaurants. Guten Appetit!

KULTURALNY SŁUPSK CULTURAL SLUPSK KULTURELLER STOLP

Słupsk słynie z wydarzeń i miejsc kultury. Nowy Teatr, Filharmonia Sinfonia Baltica, Teatr Rondo, Państwowy Teatr Lalki Tęcza i kino Rejs to miejsca, które na co dzień zmieniają kulturalne oblicze miasta. To w Słupsku odbywa się Festiwal Pianistyki Polskiej. To także tutaj jest wyjątkowa w Polsce biblioteka mieszcząca się w budynku dawnego kościoła, która organizuje szereg niepowtarzalnych koncertów, wykładów i debat.

Slupsk is famous for its dedication to culture, as evidenced by the Nowy Theatre, Sinfonia Baltica Filharmony, Rondo Theatre, National Puppet Theatre 'Tęcza' and Rejs cinema. Additionally, the Polish Piano Festival is organized in Slupsk. The city also houses an exceptional library in a former church, which also provides space for many unique concerts, lectures and debates.

Stolp ist für kulturelle Ereignisse und Orte bekannt. Das Neue Theater, die Philharmonie Sinfonia Baltica, das Theater „Rondo“, das Staatspuppentheater „Tęcza“ und das Kino „Rejs“ gehören zu den Plätzen, die jeden Tag das kulturelle Gesicht der Stadt bereichern. Ebenso findet hier das Festival der Polnischen Klavierkunst statt. In Stolp gibt es zudem eine außergewöhnliche Bibliothek, die sich im Gebäude einer alten Kirche befindet und Platz bietet für einzigartige Konzerte, Vorlesungen und Debatten.

ZNAJDŹ NIEDŹWIADKA SZCZĘŚCIA FIND THE BEAR OF FORTUNE FINDE DAS GLÜCKSBÄRCHEN

W 1887 roku w trakcie kopania torfu niedaleko Słupska, zastał znaleziony bursztynowy niedźwiadek. Mała figurka okazała się być amuletem łowcy niedźwiedzi sprzed niemal 3700 lat. W ten sposób przynoszący szczęście niedźwiadek stał się symbolem miasta, a jego kopię można zobaczyć w słupskim ratuszu. Od czerwca 2017 roku odlewy niedźwiadeków, pomalowane przez artystów, stoją w różnych miejscach miasta. Zapraszamy na Szlak Niedźwiadka Szczęścia!

In 1887 a small figurine of bear made of amber was found near Słupsk. The figurine turned out to be almost 3700 year-old amulet of a bear hunter. Since then, the Bear of Fortune has been the city's symbol, and a copy of it is available in the City Hall. Nowadays, since June 2017 several interpretations of the figurine have been made by artists and displayed in different parts of the town. You can visit the Bear of Fortune Trail!

Im Jahre 1887 wurde während des Torfstiches in der Nähe von Stolp das Bernsteinbärchen gefunden. Es stellte sich heraus, dass dieses kleine Figürchen ein 3700 Jahre altes Amulett eines Bärenjägers ist. Auf diese Art und Weise wurde das Glücksbärchen zum Stadtsymbol. Man kann eine Kopie im Stolper Rathaus bewundern und seit Juni 2017 auch in verschiedenen Stadtteilen von Künstlern gemalte und geschmückte Abgüsse von Bärchen ansehen. Auch Sie können sich auf die Spur des Glücksbärchens begeben!

